

Sammendrag:

Gjestestatistikk for sommersesongen 1999

Gjestestatistikken for sommersesongen 1999 er tilnærmet heldekkende når det gjelder utlendingers reiser i Norge. Både ferie- og forretningsreisende er inkludert, og statistikken dekker alle som reiser ut av landet med ferge, fly, tog eller på veg. Det gis også en oversikt over cruiseskipstrafikken. Bare de som har fast arbeid i Norge og bor i et annet land, er holdt utenfor, blant annet fordi disse ikke omfattes av det internasjonale *tourisme*-begrepet.

Totaltrafikken

En samlet oversikt over totaltrafikken i 1999 er gitt i tabell A. I alt er det beregnet at det kom 3,25 millioner utenlandske besøkende til Norge i månedene mai - september 1999. 610 000 av disse var kun på dagsbesøk og overnattet ikke i Norge, i tillegg til at cruisepassasjerene foretok 680 000 dagsbesøk i havnene. De resterende 1,95 millioner var overnattingsgjester, som tilbragte til sammen 15 millioner gjestedøgn i Norge. 82 prosent av overnattingsgjestene var på feriereise, de resterende på forretningsreise. Fordi feriegjestene har noe lenger gjennomsnittlig oppholdstid i Norge, blir deres andel av gjestedøgnene 4-5 prosent høyere.

Nesten halvparten av overnattingsgjestene krysset grensen på reisen ut av landet på en av vegovergangene mot Sverige og Finland. De øvrige grensepasseringene skjedde på ferge (22 prosent), fly (28 prosent) og tog (2,5 prosent).

Tabell A: Utenlandsk ferie- og forretningstrafikk i Norge. Registrert utreise fra Norge sommersesongen 1999. Enhet = 1000.

	I alt	Veg	Ferge	Fly	Tog
Gjester i alt	3 246	1 411	525	575	53
- På dagsreise	612	482	96	29	5
- Cruisepassasjerer ¹	681				
- Overnattingsgjester	1 953	929	429	546	49
herav på tjenestereise	351	69	40	237	5
herav på feriereise	1 602	860	389	309	43
Gjestedøgn i alt	15 009	5 875	4 768	4 028	338
- gjestedøgn på tjenestereise	1 966	387	297	1 247	35
- gjestedøgn på feriereise	13 043	5 488	4 471	2 781	303

¹ Angir antall besøk i land. Totalt passasjerantall var 194 000.

Ettersom Gjestestatistikken er heldekkende både i 1998 og 1999, kan vi for første gang sammenligne totaltrafikken fra et år til et annet. Beregningene for overnattingsgjestene viser at antall ankomster har sunket med fire prosent fra sommeren 1998 til sommeren 1999, mens tallet på gjestedøgn har gått ned med åtte prosent i samme tidsrom.

Det kommer flest overnattingsgjester fra Tyskland og Sverige, men også tilreisende fra Danmark, Finland, Storbritannia og Nederland er sterkt representert. Reisemåtene varierer mye mellom nasjonalitetene: Svensker og finner benytter naturlig nok i stor grad vegforbindelsene. Dansker, tyskere og nederlendere bruker som regel veg eller ferge, mens de oversjøiske nasjonalitetene (briter, amerikanere og andre utenfor Europa) først og fremst reiser med fly. De øvrige nasjonalitetene fra Kontinentet benytter i stor grad veg og fly framfor fergeforbindelsene når de besøker Norge.

Utlendingene som overnattet i Norge sommeren 1999, tilbragte i gjennomsnitt ca åtte netter i landet. Oppholdstiden varierer betydelig mellom besøkende fra ulike land: De nordiske naboer fra Finland og Sverige tilbringer i gjennomsnitt tre til fire netter i Norge, mens den tilsvarende oppholdstiden for eksempelvis tyskere og nederlendere er om lag 11 netter. Dette betyr at gjestedøgnene fordeler seg annerledes enn ankomstene. Tyskland er desidert størst: Nesten hver tredje utenlandske overnatting i Norge foretas av en tysker. Også Sverige, Danmark, USA, Nederland og Storbritannia har høye andeler av det totale antallet gjestedøgn.

Utenom cruisepassasjerene kom det i alt 610 000 tilreisende på *dagsbesøk* til Norge denne sommeren. Dette tallet omfatter både forretnings- og ferietrafikk. 69 prosent av dem som er på dagstur i Norge, er bosatt i Sverige. Det er også en del dagsbesøkende fra Finland, Danmark og i noen grad fra Tyskland. De aller fleste krysser grensen på veg, men det kommer også noen med ferge, spesielt fra Sverige og Danmark. Svært få reiser på dagsbesøk med fly eller jernbane. Totalt sett har det vært en jevn økning i dagsturtrafikken til Norge de siste fire årene. Dette skyldes i første rekke en markant økning i dagsbesøkene fra Sverige. For de øvrige landene har det vært en nedgang i antallet besøk, bortsett fra en liten vekst for danske dagsturister.

Også cruisetrafikken har et betydelig omfang. Tallet på skipsanløp i 1999 var noe lavere enn året før, men cruiseskipene blir stadig større. 1 027 skip anløp norske havner sommeren 1999 og bragte med seg 194 000 passasjerer. Dette resulterte i vel 680 000 dagsbesøk i havnene – en økning på 12 prosent fra sommeren 1998.

Flere forretningsreiser

De forretningsreisende står for i alt ca 350 000 ankomster og nesten to millioner gjestedøgn i sommersesongen. Målt i antall gjestedøgn er Sverige og Storbritannia de største utenlandsmarkeder for tjenestereiser til Norge. Men også Tyskland, USA og Danmark har stor forretningstrafikk til Norge. Gjennomsnittlig oppholdstid i Norge for utenlandske forretningsreisende er ca seks netter. Tjenestereisene er i stor grad knyttet til bruk av fly. Nesten to av tre utenlandske gjestedøgn blant forretningsreisende er basert på flyreiser.

Forretningstrafikken har økt fra 1998 til 1999, seks prosent målt ved antall ankomster, 11 prosent målt i antall gjestedøgn. Det er særlig den delen av

forretningsreisene som foretas med bil, som har hatt sterk vekst. Ikke minst gjelder dette trafikken fra Sverige.

Nedgang i ferie- og fritidstrafikken

Om lag 1,6 millioner utenlandske feriegjester overnattet i Norge sommeren 1999. Den gjennomsnittlige oppholdstiden var 8,2 netter for de feriereisende, slik at det samlede antallet gjestedøgn ble 14,1 millioner. Det kommer flest tilreisende fra Tyskland, Sverige, Danmark og Finland. Når det gjelder gjestedøgn, er Tyskland klart viktigst med om lag 4,6 millioner gjestedøgn i Norge. I tillegg til de nevnte nasjonaliteter har også Nederland, USA, Storbritannia og Frankrike en relativt høy andel av gjestedøgnene.

Sett under ett har den utenlandske ferie- og fritidstrafikken i sommersesongen gått ned i 1999 sammenlignet med sommeren året før. Målt i antall ankomster er nedgangen beregnet til fire prosent, målt i antall gjestedøgn til åtte prosent. Hele nedgangen har kommet på veg- og fergetrafikken, da både fly- og togtrafikken viste en vekst i sommersesongen 1999.

Hovedtyngden av ferietrafikken kan karakteriseres som bil- og bussturisme: 78 prosent av ankomstene gjelder besøkende som reiser ut av landet på veg eller med ferge. For denne kategorien reisende er det mulig å studere utviklingstrekk de siste årene, se tabell B. Mens sommersesongen 1998 førte med seg en vekst i både antall ankomster og gjestedøgn, har sommeren 1999 vært en periode med til dels betydelig nedgang i trafikken. Antall ankomster gikk ned med sju prosent og antall gjestedøgn sank med 12 prosent. Nedgangen har i hovedsak kommet på den individuelle bilturismen, da trafikken med turbusser har vært relativt stabil de siste årene.

Tabell B: Utenlandske feriegjester (og deres kjøretøyer) med minst én overnatting i Norge. Registrert utreise med ferge og på veg fra Norge. Sommersesongene 1995-1999. Enhet = 1000 for antall gjester, gjestedøgn og kjøretøyer.

	I alt					Endring i % 98/99	Transportmiddel ved utreise 1999	
	1995	1996	1997	1998	1999		Ferge	På veg
Feriegjester	1 302	1 293	1 306	1 343	1 249	- 7	389	860
Gjestedøgn	11 613	10 366	10 722	11 265	9 959	- 12	4 471	5 488
Gjestedøgn per pers.*)	8,9	8,0	8,2	8,4	8,0	-	11,5	6,5
Personbiler	285	286	286	289	271	-6	89	182
Bobiler	42	34	31	35	35	0	4	30
Biler med camp.vogn	30	30	31	29	26	- 10	2	24
Turbusser	13	12	13	13	13	- 1	3	10

*) Antall gjestedøgn i Norge

Når man ser på de enkelte land, blir bildet mer nyansert. Det tyske markedet betyr mye om sommeren, og nettopp dette markedet sviktet sterkt i 1999. Det var også en

klar nedgang i antall bilturister fra Sverige, Finland og Storbritannia. Det har vært bare små endringer i tallet på danske bilturister til Norge de siste årene, det samme gjelder i noen grad Nederland, Belgia og Frankrike. På den andre siden har en del land fra Sør- og Øst-Europa hatt en klar vekst på det norske feriemarkedet i samme periode. Det gjelder i første rekke Polen, Tsjekkia, Spania, Italia og til en viss grad Sveits.

Bobiltrafikken i 1999 lå på omtrent samme nivå som året før, da det er beregnet at 35 000 utenlandske bobiler besøkte Norge. Halvparten av bobilene kommer fra Tyskland. Bobilene har høyt belegg (2,8 personer i hver bil), de er i Norge lenge (14 døgn i gjennomsnitt) og representerer derfor et viktig delmarked for norsk reiselivsnæring.

Tallet på biler med campingvogn har gått tilbake de siste par år, og det er beregnet at om lag 26 000 kjøretøyer med campingvogn passerte norskegrensen sist sommer. Det kommer spesielt mange slike kjøretøyer fra Sverige og Finland, men Tyskland og Nederland er også godt representert. Det er i gjennomsnitt 2,5 personer i hver bil, men varigheten av oppholdet er kortere enn for bobilene, om lag 9,5 netter.

Antallet turbusser har endret seg relativt lite de seneste årene. Både i 1998 og 1999 ble det beregnet et tall på vel 13 000 busser, og det er omtrent det samme nivået som ble registrert i 1995.

Samlet sett overnatter bil- og bussturistene i første rekke på hotell (inkludert pensjonater, turisthytter, vandrerhjem etc.), på campingplass eller på hytte. I 1999 hadde hver av disse tre overnattingsmåtene om lag en fjerdedel av markedet. Tendensen de siste fem år har vært at andelen som overnatter på hotell øker noe, campingandelen synker, mens andelen overnattinger på hytte er noenlunde stabil. Den siste fjerdedelen av overnattingene foregår hos slekt og venner, som fri camping utenfor regulert campingplass og om bord på transportmidlene (nattog, Hurtigruta osv.).